

Encyklopedia mówi

Masoneria niebieska i czerwona

„Wolnomularstwo budzi nieufność”

W dzisiejszym naszym artykule chcemy zapoznać naszych Czytelników z tym co pisze na temat masonerii inna powojenna encyklopedia, a mianowicie wielka ilustrowana encyklopedia „Gutenberga”.

Artykuł ten brzmi:
„Wolnomularstwo — ogół taj-

zgradowaniu wielkiej loży biorą udział przedstawiciele poszczególnych loży.

Każda loża nosi symboliczną nazwę, rządzi ją mistrz loży. W czasie posiedzeń loży noszą członkowie oficjalny strój wolnomularski, wykonując czynności w myśl przepisanej rytuału. Loże masonie noszą dawniej nazwę ogólną: lożę świętojańską.

działem, o dobrej opinii, niezależnych majątkowo. Jeden z masonów zalecał kandydata na posiedzeniu loży mistrzowi i braciom; mistrz wyznaczał trzech braci śledzących, którzy 4 tygodnie śledzili kandydata i badali jego stosunki oraz położeń materialne. Jeśli ci dali opinię przychylną, musiał być kandydatem na lożę. Jeśli któryś z braci oddał galkę czarną, mógł ją w pewnych warunkach mistrz loży zamienić na białą. Jeśli czarnych galek było więcej, lecz w mniejszości oddano przyjęcie kandydata na tyle lat, ile było czarnych galek. W razie większości czarnych galek — nie przyjmowano nigdy kandydata do wolnomularstwa.

3 PRÓBY

Po przyjęciu kandydata pozostawiano mu 2 tygodnie czasu na zapoznanie się z rytuałem loży; po upływie tego terminu składał kandydat przysięgę i podpisywał ustawy. Odbijało się to ze specjalnym ceremoniałem na posiedzeniu loży, gdzie dopiero po przebiegu 3-ch prób (trzy próby po sali zgrupowań: 1) z ostrzem szpadu na odsłoniętych piersiach, 2) pod sklepieniem szpad złożonych na krzyż, 3) wystawiano kandydata na srogość wszystkich żywciołów). Otrzymywał fartuszek i białe rękawice — oznaki przynależności do wolnomularstwa; wówczas wy-

jawiano mu również rozpoznawczy znak masonski. Również uroczyste odbywało się przyjęcie do loży czeladników i mistrzów.

Wolnomularstwo powstało we wczesnym średniowieczu.

W dalszym ciągu artykuł podaje w kilkunastu krótkich zdaniach bardzo skróconą historię masonerii, którą podaliśmy w obszerniejszy sposób według innych encyklopedii polskich. Historia ta ogranicza się tylko do danych formalnych i nie zawiera ani jednego istotnego szczegółu.

Zresztą cały artykuł podaje tylko szereg wiadomości z zakresu rytuału, a jedynym istotniejszym napomknięciem jest ostrzeżenie podkreślenie, że masoneria jest również organizacją polityczną i przeto budzi pewną „nieufność”.

szczęśliwych, którzy z niezachwianą wiarą i ufnością, grają i oczekują uśmiechu Fortuny w postaci wygranej na Loterii, nabywając losy tylko w niezawodnej kolekturze

A. WOLAŃSKA

Centrała, Warszawa, Nowy Świat 19.

Oddziały w Warszawie, Wilnie i Krakowie.

Ciągnięcie I klasy 42 Loterii rozpoczyna się 22 czerwca.

Zamówienia z miejscowej załatwiamy odwrotnie.

Konto P. K. O. 7192

WARNA

PERŁA
PLAŻ
CZARNOMORSKICH

26-dniowe wycieczki wypoczynkowe w ramach kompensaty.

Wyjazdy 5.VII, 3.VIII, 4.IX

Cena
ryczałtu
Zł. **315.-**

FRANCOPOL

Mazowiecka 9
Tel. 206-73 i 258-20

nych kiedyś związków, które mają pracować dla wyższych, czy to indywiduów, nad wewnętrznym udoskonaleniem i uszczegółowieniem jednostki i całej ludzkości. Działalność wolnomularstwa opiera się jedynie na rozumie i na tych ideałach religijnych, na jakie zgadzają się wszyscy ludzie bez względu na wyznania. Stąd łączy wolnomularstwo ludzi, bez względu na dzielące ich normalne różnice stanu, narodowości, czy pracy, religii, czy dążeń politycznych.

Wolnomularstwo jest dzisiaj swiżkiem jawnym. Jednak jego bezwyznaniowość, kult natury oraz właściwe cele, odkryte niekiedy tajemnicą, a wkraczając niejednokrotnie bezspornie w dziedzinę nie tylko etycznej, ale i polityczną, społeczną i gospodarczą, budzą pewną nieufność w jego działalność.

ŁOŻE I WIELKIE ŁOŻE

Członkowie w poszczególnych krajach zrzeszeni są w lożach, którymi rządzi loża naczelna, zwana wielką lożą, lub wielkim wschodem. Na czele wielkiej loży stoi wielki mistrz, a obok niego wielka rada urzędników. W

skich, przybrana od czczonego przez nich patrona św. Jana Chrzciciela; zwano je także niebieskimi, od koloru wstęgi, orderów i obywateli fartuszków. W wolnomularstwie świętojańskim odróżniano trzy stopnie braci (członków): ucznia, czeladnika i mistrza. Z czasem powstały loże o nowych rytuałach, posiadające od 4 do 95 stopni wtajemniczenia. Zaprowadziło je wolnomularstwo szkockie (zwane także czerwonym od noszenia koloru) w dzień św. Andrzeja i stąd loże nazywają się lożami szkockimi lub św. Andrzeja.

TYLKO NIEZALEŻNI MAJĄTKOWO
Przyjmowano do loży tylko lu-

IMIENINY MARKA POŁO

4 VI. KRÓLEWSKA 13

Inn piszą:

Problem kapitałny

(W) Coraz wyraźniej zarysowuje się jednomyślność opinii polskiej gdy chodzi o stwierdzenie rażącej dysproporcji między kapitałami, zasadniczymi problemami, które stoją przed Polską, a ciążącym kłómkom t. zw. „bieżącymi polityki”. Te problemy zasadnicze ujmowane są różnie przez reprezentantów różnych odłamów opinii. Motyw zasadniczy jest jednak wszędzie ten sam.

KTO BĘDZIE PRZYSZŁYM PRYZYDENTEM?

Ostatnio Cat - Mackiewicz porusza dwa — jego zdaniem — kapitałne zagadnienia: kto będzie przyszłym prezydentem Rzeczypospolitej i zagadnienie drugie: kto będzie liderem grupy pil-sudeczyków, która pozostaje poza „Ozonem”.

Uzasadniając wagę zagadnienia pierwszego p. Mackiewicz przytacza, że konstytucja 23 kwietnia daje olbrzymią władzę Prezydentowi. Dlatego też przyszły Prezydent:

„musi to być człowiek, któryby dawał wielkie skrzydła swoim przedsięwzięciom i zapewniał im powodzenie, któryby narodowi wskazywał na rzeczy wielkie.

Na Prezydenta musi być wybrana „kandydatura bojowa”. Dlaczego? Bo tylko taka kandydatura daje — zdaniem p. Mackiewicza — gwarancję indywidualności, bo — pisze dalej:

Wielka władza dana w ręce słabemu człowiekowi, to jak obłożona kierownica ciężarowego auta, dana w ręce pięcioletniego dziewczynki. Słaba władza może być oddana słabym ludziom, wielka władza słabemu człowiekowi, to katastrofa dla kraju.

Wreszcie stwierdza publicysta wileński:

Dyskusja publiczna nad pytaniem, kto ma być przyszłym naszym Prezydentem, uniemożliwiła, aby tę wysoką godność zajął o-sobistosc słaba, bez charakteru, kandydatura kompromisowa.

Kapitałne znaczenie przyszłego Prezydenta R. P. nie ulega wątpliwości. Natomiast dyskusja publiczna, jako jedyny środek wyłonienia kandydatury silnej, jest nie wystarczająca i może okazać się środkiem zawodnym.

CZEGO POTRZEBUJE POLSKA?

W sprawie zagadnienia drugiego p. Mackiewicz rzuca najpierw szereg nazwisk a następnie konkluduje:

Polska nie potrzebuje totalizmu, lecz wybitnych osobistości na prawicy i lewicy. I nie trzeba się bać walki między nimi. Walka ta jest rzeczą potrzebną. Polska nie potrzebuje „konsolidacji”, lecz własne idee i walki o idee i zwycięstwa idee, któreby lepiej nam zapewniały drogę do wielkości. Istotnie mdła, landrynkowa „konsolidacja”, zgoda dla świętego spokoju, dlatego, że sprzykryła się już komuś walka, że może nie ma siły do walki jest tylko metodą taktyczną. Niczem więcej.

„ZESPÓŁ” O ORDYNACJI

Tygodnik „Zespół” wydawany przez przyjaciół politycznych ministra Poniatowskiego przynosi rozważania o ordynacji wyborczej. Pierwszą przesłanką jest, że nikt dzisiaj nie jest zadowolony z obecnej ordynacji ergo trzeba ją zmienić.

Jak ją zmienić? Tezy „Zespołu” są następujące:

„wprowadzenie pięcioprzymiotnikowej ordynacji wyborczej na modłę tej, która była przed majem 1926 r. musiałoby doprowadzić do sejmów bez wyraźnego oblicza, skłóconego podzielnego na małe grupki, sejmów o wielkiej przewadze mniejszości narodowych.

Sejm taki wpływałby na opóźnienie powstawania silnych polskich grup społeczno-politycznych. Byłby bardziej przeszkodą niż pomocą w budowie wielkiej Polski. Doczekałby się silnych, może za silnych jak na swe życie, uderzeń z zewnątrz.

„Józef” — tak enigmatycznie podpisany jest bowiem ten artykuł — wywodzi dalej:

Jeśli nie zdecydujemy się na zasadę rozdzielania praw politycznych od praw ludzkich i stwarzając nadal będziemy koncepcję równości politycznej wszystkich, kto ma ochotę zamieszkać kiedykolwiek w Rzeczypospolitej, sejmów sobie będziemy mieli drugi: sejm o szkodliwej wartości, lub sejm dobierany przy sposobieniu różnych chwytów pro-słowności, które nie dopuszczają tych, dla których Rzplita jest obcą lub wroga.

Wybieramy drogę trzecią — otwarcia i szczerą: rozdzielania praw politycznych od ludzkich.

„Zespół” wyspecjalizował się we frazeologii, przypominającej do złudzenia hasła narodowe. Tak jest również z tą „drogą trzecią”.

W POZNANIU

ODDZIAŁ „ABC”

mieści się przy ul. 27 Grudnia 2
Przyjmuje prenumeratę, ogłoszenia.

Przyzwyczajenie jest drugą naturą...

Udogodnienia w okresie wakacyjnym dla prenumeratorów „ABC”

„Przyzwyczajenie jest drugą naturą” — powiada przysłowie. Człowiek przyzwyczaja się i to bardzo silnie, nawet do przedmiotów martwych. Bardzo mocno przyzwyczaja się człowiek do gazety.

Prenumerując i czytając w ciągu lat „ABC” cała rodzina przyzwyczaja się do pisma, zapewniającego codzienną zdrową lekturę w postaci pierwszorzędnych arty-

kulów politycznych, gospodarczych, społecznych i naukowych, ciekawych wiadomości z kraju i zagranicy, felietonów, reportaży, wywiadów, różnych specjalnych kłonek i wreszcie interesującej zawsze sensacyjnej powieści.

Gdy nadchodzi lato, z prenumerowanego pisma korzysta tylko część członków rodziny, pozostała zaś wskutek wyjazdu na wieś skazana jest na dorywcze kupowanie „ABC”, względnie pozabawiona jest w ogóle pisma.

Aby temu złu zaradzić wydawnictwo w okresie urlopowym tj.

**PAMIETAJ
O BEZROBOTNYCH
NARODOWCACH**

od 1 czerwca do 31 sierpnia wprowadza prenumeraty wielokrotnie.

Każdy dotychczasowy stały prenumeratorem „ABC” może na okres letni oprócz prenumeraty zasadniczej (zł. 2.30), zamówić dla wyjeżdżających na urlop członków rodziny dodatkową prenumeratę za cenę zł. 1 gr. 45 wraz z kosztami przesyłki.

Jeśli próba „ABC” okaże się praktyczną będzie ona kontynuowana w latach następnych.

Wnioski, dotyczące prenumeraty dodatkowej należy kierować do kantoru „ABC”, Nowy Świat 15 m. 1, tel. 224-50 lub do Administracji Al. Jerozolimskie 121, tel. 30933, wyraźnie zaznaczając, że jest to prenumerata dodatkowa.

Bank Cukrownictwa Sp. Akc. w Poznaniu

Bilans netto na dzień 31-go grudnia 1937 r.

STAN CZYNNY	zł	zł	STAN BIERNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji:			Kapitały własne:		
a) gotowizna	671.782,88		a) zakładowy	12.000.000,—	
b) pozostałości na rach. żyrowym w Banku Polskim	2.370.422,39		b) zapasowy	4.432.000,—	
c) pozostałości do natychmiastowej dyspozycji na rachunkach w PKO i bankach państwowych	3.308.411,02	6.350.616,29	c) inne rezerwy	3.218.000,—	19.650.000,—
Waluty zagraniczne:			Fundusz amortyzacyjny nieruchomości		498.720,48
a) monety złote	662,54		Wkłady:		
b) inne monety, banknoty, czek	24.256,78	24.919,32	a) na książeczki	111.257,75	
Papiery wartościowe:			b) inne natychmiast płatne	4.458.312,57	
a) papiery państwowe	35.707,45		c) inne płatne za wypowiedzeniem i terminowe	11.624.023,13	16.193.593,45
b) listy zastawne i obligacje	3.720,—		Rachunki bieżące:		
c) akcje	718.759,26		a) cukrowni	8.522.484,43	
d) kupony	538,06	758.724,77	b) różnych	7.555.280,08	16.077.764,51
Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego:			Różne natychmiast płatne zobowiązania:		98.446,99
Udziały konsorcyjne:			Banki krajowe:		
Banki krajowe:			a) nostro		
a) nostro	1.091.016,04		b) lora	1.523.176,57	1.523.176,57
b) lora	29.077,15	1.120.093,19	Banki zagraniczne:		
Banki zagraniczne:			a) nostro		
a) nostro	405.210,88		1. kredyty bankowe	236,77	
b) lora	—	405.210,88	2. kredyty dla przemysłu cukrowniczego	6.058.447,20	
Dyskonto:			b) lora	328.053,35	6.386.737,32
a) weksle cukrowni	40.895.100,22		Redyskonto weksli:		
b) weksle różnych	5.282.356,49	46.177.464,71	Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego:		
Protesty:			a) z tyt. kredytów akceptacyjnych i rembursowych		423.416,03
Kredyty w rachunkach bieżących:			Zobowiązania z tyt. transakcji dewizowych na termin i reportowych:		2.504.250,—
a) zabezpieczone:			Sumy przechodnie:		1.456.363,45
1. cukrowni	29.233.357,47		Odbiory:		
2. różnych	9.829.927,09		a) krajowi odbiory cukru	2.786.870,75	
b) niezabezpieczone:			b) zagran. odbiory cukru	20.280,22	
1. cukrowni	165.044,71	39.298.329,27	c) odbiory towarów	1.001.265,43	3.808.416,40
2. różnych	—	—	Dotawcy:		
Pozycje terminowe:			a) cukrownie za dost. cukru:		
a) cukrowni	6.058.447,20		1. na rynek krajowy	6.946.909,29	
b) różnych	2.446.076,46	8.505.123,66	2. na rynek eksportowy	1.417.983,26	
(w tym układy za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego z 1.943.948,23)			b) dostawcy towarów	138.524,73	8.503.417,38
Kredyty akceptacyjne i rembursowe:			Zyski:		
Należności z tyt. transakcji dewizowych na termin i reportowych:			a) z lat ubiegłych	436.008,25	
Ruchomości:			b) z lat 1937	1.377.819,95	1.813.828,20
Nieruchomości:					
Sumy przechodnie:					
Odbiory:					
a) krajowi odbiory cukru	2.439.604,90				
b) zagran. odbiory cukru	8.304,54				
c) odbiory towarów	108.620,34	2.556.729,98			
Dostawcy:					
a) cukrownie za dost. cukru:					
1. na rynek krajowy					
2. na rynek eksportowy					
b) dostawcy towarów					
Suma bilansowa:		122.139.055,35			
Dłużnicy z tyt. gwarancji:					
a) cukrownie	5.295.237,64				
b) różni:	573.686,74	5.868.924,38			
Inkaso:		1.386.748,63			
Razem:		129.394.728,56			

Rachunek zysków i strat na dzień 31-go grudnia 1937 r.

STRATY	zł	zł	ZYSKI	zł	zł
Procenty wypłacone		92.329,87	Pozost. zysków z lat ubiegłych:		436.008,25
Procenty wypłacone		2.595.561,43	Procenty pobrane:		5.236.564,32
Koszty handlowe:			Procenty pobrane:		
a) wydatki osobowe	3.246.742,89		a) z operacji bankowych	653.044,74	
b) świadczenia socjalne	178.702,46		b) z tyt. komis. sprzedaży:		
c) wydatki rzeczowe	718.298,16	4.143.743,18	1. cukru	2.493.090,24	
Podatki:			2. różnych towarów	340.302,02	4.000,00
Amortyzacja:			Różnice kursowe:		
a) nieruchomości	55.310,46		a) zyski na papier. wartościowych i udziałach	13.714,63	
b) ruchomości	64.793,85	120.104,35	b) różnice walutowe na rachunkach walutowych	42.889,99	62.604,62
Odpisy na dłużnicach:			Dochoły z nieruchomości:		78.508,56
Rezerwa na straty kursowe papierów ustawowego kapitału zapasowego:		4.000,—	Zysk sum dawniej odpisanych:		86.784,95
Zysk:		1.813.828,20	Zysk na sprzedanych nieruchomościach i ruchomościach:		74.550,81
Razem:		9.461.238,50			